



EL POBLE CATALA



REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII. NÚM. 4122 - BARCELONA, DIJOUS 20 DE JULIOL DE 1916 - UN NÚM. 5 CÉNTIMS

IMPRENTA ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

ULTIMS DIES DE LA
EXPOSICIÓ I VENDA
D'ARTICLES PER A CAÇADOR
EXCEPCIONALS OCASIONS

Del 16 al 31 de juliol

: Important Rebaixa :

en les prenes confeccionades existents en les seccions de:

Vestits per a senyora i nena 50 per cent

Bruses, Faldilles, Bates, Abrics, Barrets

adornats i formes per a barret 40 per cent

Corbates per a senyora 25 " "

Devantals i barrets per a nen 20 " "

Realització de troços de llana, seda i cotó, amb
50 % de rebaixa en els preus a que estan marcats

Important quantitat de Barrets de palla per a cavaller
Valor real 5, 4 i 3 pts. Se salden a pts. 1'90

Talons de goma per a calçat de senyora, el parell, a pts. 0'20 (SENSE COLOCAR)

Dr. Serrallach Especialista ronyons, matriu, vies urinàries i anàlisi orina. De 12 a 2 de dia. Festius, 10 a 12. PELAI, 40.

El present número d'EL POBLE CATALA
ha sigut censurat per l'autoritat militar

APROPÓSIT D'UN EMPRÈSTIT

La Caixa de Crèdit Comunal

Es un acord de la Mancomunitat de Catalunya, prè per totes les representacions que l'integren. Es refereix a una obra de positius resultats pels interessos generals de la nostra terra i que ve a subsanar en el possible una de les deficiències més greus a que l'actual organització administrativa abandona a les hisendes locals. Es tracta d'un organisme format per elements de totes les tendències, entre els quals hi figura el nostre estimat amic En Pere Corominas.

Per totes aquestes consideracions, que's veuen en el primer plànol de la qüestió i que no han de fer oblidar, per altra part, les demés que en distint però no inferior sentit avaloren l'importància i la necessitat de la Caixa de Crèdit Comunal que va crear la Mancomunitat, l'emprèstit que ara s'anuncia per al bon funcionament de la mateixa i la millor satisfacció dels seus fins, mereix que també nosaltres fem vots pel seu bon èxit, recomençant la subscripció al mateix dels nostres capitals.

Es clar que de moment el sol fet de l'emprèstit en si no és més que un operació financiera que ha de facilitar la realització material del propòsit d'aquell organisme; però, és un acte de patriotisme acudir a la seva crida, perquè aquests propòsits, apart dels beneficis pràctics que han de reportar, tenen un cert aspecte nacionalista força interessant, que guarda una mica de relació amb el que deiem ahir referent a una notable conferència.

Aquest aspecte és el de donar potència econòmica als municipis de Catalunya, no dotant-los d'una autonomia que els dongui persona-

litat política i per tant els otorgui atribucions d'independència sobre la recaudació, sinó vinculant-los estretament al conjunt català que representa la Mancomunitat, ja que d'ella reben aquell auxilli o apolament econòmic que cal al desenvolupament especial de llur caracter.

Es va, doncs, amb això a procurar que les necessitats urbanes que han de satisfer als municipis, que per disposició de la llei o pel seu caràcter ningú més es pot empendre, siguin satisfetes pels recursos que més fàcilment es poden obtenir amb aquesta mena d'associació o de cooperació de crèdit que's ve a establir amb l'organisme de que parlem.

Per tant, hi ha al damunt d'aquesta obra, de conseqüències estrictament municipals, el sentit de l'unitat catalana, sota la qual els municipis s'ajunten i s'armonitzen, deixant l'idea corrent del municipalisme a un terme exclusivament econòmic, que és el que, al nostre entendre, ha de tenir dintre de l'idea nacionalista, distint de bona part de la federalista.

Donar als municipis primer, a les comarques després, a les regions, a les petites federacions i, per últim, a la gran confederació universal, el mateix grau d'autonomia i de personalitat, és senzillament d'uir en una successió universalista d'esferes concentriques el fet viu i palpitant de la nacionalitat natu al que, per biologia i per efecte d'una evolució històrica, té una essència i una naturalesa fonamentalment diversa d'aquelles altres entitats.

Es justa l'apreciació feta sobre

Banca Arnús

Successora d'Enric Arnús
Havent estat ja sotscripents aquest matí les
4.000 obligacions al quatre i mig per cent de la

CAIXA DE CREDIT COMUNAL
(MANCOMUNITAT DE CATALUNYA)

quedà tancada la sotscripció anunciada per al dia d'avui.
Barcelona 19 de juliol de 1916.—La Direcció

EL BARATO

ultims dies de venda

: amb descompte del :

20 PER CENT

en totes les confeccions de color
VENDA DE RETALLS

La setmana pròxima

Descomptes progressius

única casa a Espanya que

liquida articles per aquest

:: original procediment ::

aquest extrem per En Durán i Ventosa en el seu interessant llibre «Regionalisme i Federalisme», i ara ens hauríem de valdre dels seus mateixos arguments, si no de les mateixes paraules, per afegir consideracions de caràcter científic i filosòfic a l'observació anterior; però, hem de recordar, al menys, la refutació del principi del pacte, dimanant de les idees de Rousseau, per a indicar la base del nostre raonament i de la nostra opinió.

L'emprèstit anunciat per la Caixa de Crèdit Comunal és, doncs, la forma d'un pas més en el camí d'empeltar vigorització de totes les energies de la nostra terra a la seva grandesa i a la seva unitat espiritual.

UN DECRET INTERESSANT

Reducció de l'enllumenat

La «Gaceta» ha publicat un Reial decret que diu així:

«Señor: Entre los problemas que en los momentos actuales se ofrecen a la consideración del Gobierno de Vuestra Majestad, es uno de los más importantes y que mayor urgencia de medidas previsoras reclama el que plantea la Junta de transportes respecto de las dificultades que presenta el abastecimiento indispensable para la industria nacional, cuya escasez y carestía puede ser causa de serios conflictos. Viene obligado el Gobierno de V. M., a procurar por todos los medios que el mercado nacional no carezca de tan precioso y necesario elemento y pueda adquirirlo a precio soportable dentro de aquellos límites que establece la presente perturbación económica mundial, y así ha acudido a procurar que la producción nacional aumente sus rendimientos hasta el máximo posible, conforme a los diversos factores que la integran y a perseguir por todos los medios posibles a su alcance la importación, llegando en esta doble actuación a los resultados más satisfactorios; pero como de una parte considera el Gobierno de V. M. que por desgracia se acentúan cada vez más las causas originarias de la escasez de hulla, y por otra parte estima que tanto como aquel aspecto del problema influye en la economía nacional el del precio, cree de su inexcusable deber no sólo asegurar las necesidades del consumo, sino

adoptar aquellas medidas de ahorro que necesariamente han de contribuir a dicho fin, que pueden influir en la cotización del carbón mineral, y respondiendo a estas obligaciones y al fervoroso deseo de prevenir mayores dificultades en tan importante materia, considera el Gobierno indispensable adoptar una medida con carácter general y obligatorio que de un modo eficaz asegure la economía de carbón, reduciendo de una mitad el considerable consumo que representa el del alumbrado público en todas las poblaciones de España donde se halla establecido a base del combustible.

Respondiendo a este propósito, el ministro que suscribe tiene el honor de someter a la aprobación de V. M. el adjunto proyecto de decreto:

De conformidad con lo propuesto por el ministro de la Gobernación y de acuerdo con el Consejo de ministros, vengo en disponer lo siguiente: Artículo 1.º Mientras otra cosa no se disponga, se suprimirá desde las once de la noche en adelante la mitad de los focos o luces de alumbrado público en todos los Ayuntamientos de España donde dicho alumbrado sea de gas o eléctrico, si el fluido se produce por vapor.

Art. 2.º Los Ayuntamientos concertarán con las empresas de alumbrado público las rebajas que procedan, teniendo en cuenta de una parte la disminución del consumo y de otra el precio de los carbones que en lo sucesivo adquieran las fábricas con destino a los expresados servicios municipales.

Art. 3.º La resolución de las cuestiones que con este motivo se susciten corresponderá al ministro de la Gobernación.

Dado en La Granja, etc.»

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria

En la darrera reunió general ordinària celebrada pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, fou elegit per a l'exercici 1916-17, el següent Concili Directiu: President, Rafael Pons Carreras; vis-president primer, Joan Bas i Soler; vis-president segon, Amadeu Castelló i Pal; vis-president tercer, Josep Puig i Esteve; vis-president quart, Pere Pallà i Puig; vis-president quint, Alfred Bertrán i Illa; vocal primer, Narcís Rucabado i Comerma; vocal segon, Ricard Ferrer i Smith; vocal tercer, Josep Maria Frances; vocal quart, Josep Giral i Casadesús; vocal quint, Jaume Biosca i Juvé; caixer, Josep Sala i Ricol; bibliotecari, Felp de Hita i Morros; i secretari general, Joan Bertrán i Ballet.

EL GOVERN DE LA CIUTAT

L'Escorxador general de Barcelona

IV

Els cotxes per al transport de carns

Un altre servei que cal modificar, és el del transport de les carns. Els cotxes que avui fan aquest servei, estan mancats de les condicions que la pràctica i la tècnica aconsellen. O millor dit, que la pràctica i la tècnica aconsellarien en una ciutat mitjanament ben administrada.

Tothom ha vist un d'aquests cotxes. No cal que expliquem com són, ni l'aspecte que tenen. Però si cal explicar cò que no veu, cò que no sap el ciutadà barceloní respecte aquests cotxes.

Faltat l'Escorxador de les imprecindibles en tot escorxador d'una ciutat moderna, cambres refractàries, els caps de bestiar van essent carregats en aitals carruatges, bò i calents encara, inquinaient horitzontalment un damunt de l'altre, estrets, apretats d'una manera perjudicial per a la bona conservació de les carns.

El transport de totes en tals condicions encara és un xic tolerable, perquè, havent-se de salar el de resta del dia, no requereix tanta cura com les altres carns. Això no vol dir, empero, que sigui acceptable.

Ara, el que no és tolerable ni acceptable és quan se tracta de les carns bovines i llanars.

Aquelles piles de carns, enxovades dins uns cotxes sense ventilació apropiada, entranyen un cas de negligència en l'afer comunal, que cal senyalar per tal de veure si n'heuen esment aquells que, per sos càrrecs, ja n'haurien d'haver tingut.

Cada cotxe d'aquests surt de l'Escorxador, atestat de carn, i va a repartir-la per ci i per llà. Això dura la seva estona. Els darrers caps de bestiar que's reparteixen, els quals han anat cap en sota, cal veure-les cal veure-les com han quedat després d'un pa-

rell d'hores d'estar encofurnats allà dins i suportant el pes dels demés, dels del damunt.

Apilats d'aqueixa faigó, els quarts de bou i les mitges vedelles ofereixen dificultats el treure's de dins els cotxes. Per a salvar aquestes dificultats, que consisteixen en no poder dominar fàcilment la càrrega, s'usen uns ganxos llargs, que's claven en les part polposes i així poden, amb menys energies atreure la carn de davant a enrera del cotxe i carregar-se-la sense gran esforç. No censurem que això se faci, car n'hi ha necessitat, si no's vol que's pugi de peus damunt de la carn. Però si lamentem, que això s'hagi de fer, puix els forats i esqueixos que fa el ganxo a l'ésser clavat a les carns, les perjudica doblement: pel contacte del ferro amb la carn i pel solc propici a que la mosca hi depositi germens de saballons.

Si els cotxes tinguessin una altra construcció, tot això fóra evitable.

Entre altres condicions recomanades per l'higiene, els cotxes pel transport de carns, tindrien d'ésser més baixos de caixa, amples, bò i rectes dels costats amb ventilacions laterals, i provists d'unes rengleres de ganxos al sostre, convenientment distribuïdes, i les carns anessin, no horitzontalment a piles, sinó verticalment bò i penjades als ganxos,—amb la qual cosa s'evitaria que'l pes de les unes aixatessin les altres, i com que per a descarregar-les, no's necessitaria haver d'atreure la de davant a enrera del cotxe, se podria prescindir dels ganxos de ma que indicàvem anteriorment.

Respecte a desinfecció dels sudits cotxes, no sabem si es fa d'una manera que no dongui lloc a queixes. Nosaltres creiem que's fa degudament i bé.

Els cotxes, i molt més ara, a l'estiu, s'han de desinfectar diàriament. I no sabem si fóra pecar d'exigents el que s'ordenés que's pintessin o repintessin més sovint, molt més sovint del que's fa. El decor públic ho reclama.

La Política

Cantant i fent carbons...

Diu «La Libertat» en els seus «Ecos» polítics:

«Por ahí se dice que un viejo diario de esta ciudad va a cambiar de dueño y que el nuevo propietario es persona de mucho crédito y de más dinero.»

El diari en qüestió—sigue dient— el rumor públic—no abatirà la bandera republicana; però deixarà de llamar «extrañable director» a esa gloria de la pedagogia tarraconense que pone opio en la propaganda escrita.

El futuro director, cuyo nombre ya se pronuncia «sotto voces», no posee un apellido tan festivo como el anterior, pero en cambio es periodista de la más pura cepa y tiene hecho con la amenidad y con la galanura pacto solemne.

Por cierto que también se murmura, aunque la murmuración sea casi imperceptible, que un querido compañero en la Prensa se vuelve loco perdido para conseguir que se le contien sesenta mil pesetas, ni una menos con objeto de fundar un periódico, única manera de no caer en el «panteón del olvido involuntario», como dicen en la comedia.

Lo malo es que el señor «Aucell» no podrá dedicarse con el ahinco debido a la organización administrativa del presunto diario, porque reclama su atención el arreglillo de las cuentas de cierto sarcófago famoso.»

La suspensió de les eleccions

El Reial decret suspèn les eleccions parcials en alguns districtes, diu en sa part dispositiva:

«Por los Reales decretos de 27 de Junio último y cumpliendo los preceptos que rigen al efecto, convocáronse a elecciones para senador por la provincia de Burgos, y para diputados a Cortes en los distritos de Sorbas, Almería, Plasencia, Cáceres, Gerona (capital), Vergara, Guipúzcoa, Navarra (capital), Orense (capital) y distrito de Ribadavia, Belmonte, Oviedo, Illescas, Toledo y Játiva (Valencia), cuando se encontraba el país sometido al estado natural de derecho que deriva de los preceptos de la Constitución del Estado y de la ley complementaria electoral en vigor.

Las circunstancias excepcionales posteriores, bien conocidas y lamen-

tadas, obligaron al Gobierno a suspender por Real decreto de 13 del corriente mes, las garantías constitucionales, y como consecuencia natural impuesta por medida tan importante, se imposibilita legalmente toda reunión que pudiera ser precisa para la preparación del ejercicio del sufragio, viéndose el Gobierno por imposiciones de fuerza mayor, en la precisión de tener que proceder a la suspensión de dichas elecciones desde el momento en que éstas no habían de efectuarse con aquella independencia y libertad que la ley electoral exige para el ejercicio del sufragio y sus múltiples obligadas operaciones, que constituyen el procedimiento activo electoral.

Hasta tal punto se ha estimado siempre que el ejercicio electoral debe verificarse con amplitud absoluta en los actos requeridos para el desarrollo normal del mismo y en las propagandas que considere obligadas el cuerpo electoral para la designación de aquellos que han de presentarlo en las corporaciones o en el Parlamento, que por hechos de menos importancia como el de no estar confeccionado el censo electoral en determinadas provincias se suspendieron elecciones hasta tanto que éstas pudieran celebrarse con mayores garantías para aquellos que por los preceptos de la ley están llamados a ejercer el sagrado derecho de emisión del voto.

Por todo lo expuesto, teniendo en cuenta la importancia que en el derecho constitucional reviste la suspensión de garantías y el estado excepcional que esto produce, el Gobierno tiene el honor de someter a la aprobación de V. M. el adjunto proyecto de decretos.

La part executiva es redueix a la suspensió de les eleccions fins que sobrevingui la normalitat constitucional.

La Mancomunitat

PER LA CONSTRUCCIÓ D'UN PONT

L'alcalde d'Ibars de Noguera, ha enviat un certificat del compromís de aquell Ajuntament, obligant-se a contribuir a l'arranjament del Pont de Ibars.

CANVIS VEMALS

L'alcalde de Sant Guim de la Plana ha enviat un certificat acreditatiu d'estar a disposició de la Mancomunitat els terrenys per al camí veinal del de Guissona a Masferrer a Sant Guim de la Plana.

GRANS MAGATZEMS

S. ANTONIO

Preu fixe - ANGEL RUIZ - Telèfon 4061

LIQUIDACIO MONSTRE

de les existències que, per enderrocament del local, és precis realitzar

<i>Glacé seda</i> ample 100 centimetres, de 12 ptes.	a 5'25 pessetes metre	<i>Llanes</i> marí i negre	des de 1'90 pessetes metre
<i>Crespó xina</i> " 110 " 7 "	a 3'95 " "	<i>Llanes</i> gran moda (quadret)	des de 0'90 " "
<i>Eolien seda</i> " 90 " 5 "	a 2'85 " "	<i>Pruneis</i> pura llana, gran colecció.	2'75 " "

L'importància i serietat d'aquests Magatzems, permet assegurar que la liquidació mencionada és el NON-PLUS-ULTRA de les liquidacions

<i>Liberty seda</i> 1000 colors, ample 50 etms.	a 1'15 pessetes metre	<i>Etamins</i> estampats colors sòlids	a 1'10 pessetes metre
<i>Glacé</i> tots colors, ample 50 etms.	a 1'90 " "	<i>Crespons</i> ries dibuixos	a 5'50 " "
<i>Gasses seda</i> , immens assortit	a 0'90 " "	<i>Percals</i> boníssima estampació i ealitat.	a 0'57 " "

RES D'ENGANYS

ni de propagandes de mala llei; aquests preus són ventatjosos als procedents d'embargs i quiebres

<i>Refajos percal</i> , colecció superior	a 0'90 pessetes	<i>Jocs de núvia</i>	7'00 pessetes
<i>Cobrecotilles</i> ries bordats classe finíssima	a 1'15 " "	<i>Llençols</i> , fabricació propia	1'50 " "
<i>Camises</i> cotó rentable	a 1'25 " "	<i>Cortines</i> fil pur	2'19 " "

Ronda de Sant Antoni, 16 i 18

TELEFON 4061 :: PREU FIXE